

Jméno a Jmeniny - 1.

Středa, 01 srpen 2018

Dívno, dívno tomu, co se na stránkách Kudlanky popisoval vznik a význam jmen v našem kalendáři. Celý jeden dlouhý rok se tomu věnovala Alenka, zvaná Puntík, která si ale pro podpis pod tímto článkem vybrala jméno, které snad ani neexistuje. Vážak ho máte dole pod článkem :-)). Jo, psala je předem jedenácti roky... A tak si myslím, že by bylo fajn si nejen o jménech a jmeninách našich i našich blízkých zase něco psát, ale připomenout si i její - "Jmrc". Kolik jejích slov věšlo do "kudlaných dní". Taková hadice od vysavače, například...

Oskar (1. 8.) je

jméno staroanglického pánova. Os znamená bůh, gar je kop - aili něco jako božský kop. Toto jméno se také oblíbilo hlavně v severních a anglosaských zemích. Nosilo ho i mnoho panovníků - například švédská a norská královna Oskar II., která pocházela ze slavného rodu Bernadottů. Patřil k nejvyšším panovníkům své doby a zabýval se historií a literaturou. U nás žije v současné době Oskar - skoro tisíc. Z těch slavných bychom mohli jmenovat Oscara Wildea - anglického spisovatele, Oskara Schindlera - rakouského obchodníka, který za druhé světové války zachránil život tisíce lidí, Oskara Lafontainea - německého politika a samozřejmě - toho, co vypadá jako strážník - předem onu slavnou zlatou sošku - kterou rok co rok udělujeme nejlepšímu filmovému herci, režisérům atd. "Strážník" Oskara zaskaly již také naše filmy - Obchod na korze, Ost sledované vlaky a Kolja.

Gustav

(2. 8.) má severský původ; je to slavné jméno mnoha švédských královi. Původně znalo Gotstaver - a znamenalo opora (sloup) Götter. Kdo jinak se tak mohl jmenovat - nešvédská královna. Zcela nejslavnější byl Gustav I. Vasa (Gustav Eriksson Vasa - žil v r. 1496-1560). A vědomí jsou na něj i na jeho rod patřící hrdi a majitelé. Byl velice moudrý a neobyčejně vzdělaný; s jeho nástupem na trůn pronikla do země reformace. Zasloužil se o výstavbu měst, stavby silnic, rozvoj zemědělství a školství. Jeho vnuk Gustav Adolf II. nastoupil na trůn v r. 1611, byl obratným politikem i vojevůdce a díky vyjednávání a válkám se mu podařilo znárodnit švédskou země - a vliv. Jeho vláda znala Evropskou zastávkou a Albrecht z Valdštejna. Jméno Gustav pak přecházelo na další švédskou dynastii.

Slavných nositelů tohoto jména by se našlo dost - kromě švédských královi bychom mohli zmínit Gustava Flauberta, francouzského spisovatele, Gustava Hamela - propagátora aviatiky, Gustava Klimta - slavného rakouského maláře, sportovce Gustava Adolfa Schurra, německého cyklista, který kolikrát zvládl v závodu Praha-Berlín-Waršava, Gustav Bubník, slavný hokejista, Gustav Mahler, hudební skladatel - a nakonec máme kromě jmenovat původně bratislavského kavárničáka povaleče, následně politického vůdce a nakonec - jak už je v této zemi zvykem - presidenta republiky "koho?"

No pTMeci Gustava Hus^Aika. Krom toho, ^A¾e u^A¾ neum^Al poTMÄ;dn^A slovensky a je^Ait^A ne ^Aesky, tak^A¾e hovoTMil skute^An^A neskute^An^A½m jazykem, kolovalo o n^Am mo^A¾n^A v^A-c anekdot, ne^A¾ o Franti^Aku Josefu I. - a to je co ^ATM^A-ct.

Milu^Aje (3. 8.) Jazykozpytci

se pTMou, zda jde o dom^Aickou formu jm^Ana Miloslava (^Aili ^A¾ena, d^A-vka - slavn^A svou milost^A-, roztomilost^A-, l^Ajskou), nebo jm^Ano vytvoTMen^A ze z^Akladu mil- tedy mil^A;, milovan^A;. Jin^A- se domn^A-vaj^A-, ^A¾e jde od ^Aesk^A½ pTMeklad latinsk^Aho jm^Ana Amata, ^Ai francouzsk^Aho Aim^Ae. A^A u^A¾ je to jak chce, Milu^Aiky a Milunky a M^A-ly byly d^A-vky a ^A¾eny mil^A na^A-m srdc^A-m a je tomu tak i nad^Aje. Milu^AÄ- je u n^Ais asi ^AtyTMi a p^Al tis^A-ce; mezi nimi m^A-^Aeme jmenovat here^Aku Milu^Aji ^Aplechtovou a zp^A-va^Aku Milu^Aji Voborn^A-kovou. Je to moc hezk^A ^Aesk^A jm^Ano, tTMeba zas pTMijde do m^Ady a Milu^Ajek n^Aim pTMibude.

Dominik (4. 8.) m^A;

jm^Ano odvozeno od latinsk^Aho slova Dominus - tedy "P^Ain". Je tedy p^Ain^A~, patTM^A- p^Ainovi. Vlna jeho popularity se vzedmula v ^Aedes^Ait^A½ch a sedmdes^Ait^A½ch letech, kdy ^ATM^Aidov^A sestra Luc-Gabrielle (vl. jm^Anem Jeanie Deckers) z kl^AÄ;tera ve Fichermontu (Belgie), jinak zvan^A Soeur Sourice, tedy Sestra ^Asm^Av (v USA ji znali jako The Singing Nun) nahr^Ala a nazp^A-vala roztomilou p^A-sni^Aku "Dominique-nique-nique" (u n^Ais ji nazp^A-vala zp^A-va^Aka Judita ^AETMovsk^A jako ^AÄ;Dominiku-niku-niku, ty jsi s^Aim jak poustevn^A-k, j^A hTM^A-Ä;inou du^Aji m^Aim...) pam^Atn^A-ci jist^A nezapomn^Ali... Nicm^An^A nyn^A- op^At po l^Atech jeho obl^A-benost za^A-ala strm^A stoupat, a to - sv^Ate div se - d^A-ky ^Aesk^Amu hokejistovi Dominiku Ha^Ajkovi, jeho^A¾ sl^Ava je celosv^Ato^A;. Dokonce pr^A½ se po n^Am pojmenov^Ajav^A- d^Ati i v rovn^A-kov^A Africe, kde se rozhodn^A hokej moc nehraje. Jo, sv^Ate je malej. Ten p^A-vodn^A- Dominik se narodil v roce 1170 ve ^Apan^Alsku a stal se zakladatelem a patronem ^ATM^Aidu Dominik^Ain^A. Tak^A pTMevzal z^AÄ;titu nad cechem krej^A-ch a lid^A se k n^Amu obracej^A- i o pomoc pTMi krupobit^A-. I slavn^A½ch Dominik^A by se p^Air na^Alo. Krom j^A¾ zm^A-n^Aho Dominika Ha^Aika uve^Ame slovensk^Aho spisovatele Dominika Tatarku, nebo Domenica Modugno ^A italsk^Aho zp^A-v^Aika a hudebn^A-ho skladatele (v^AÄ;ichni zn^Aime jeho "Ciao, ciao bambino..." nebo "Volare, oho". Jinak ^AÄ;ned^Ale^A se italsky ^ATM^Aekne domenica a Ä;pan^Alsky domingo - roztomil^A, ^A¾e?

Kristi^Ain (5. 8.) ^A;

"Jen pro ten dne^Ain^A- den, stoj^A- za to ^A¾^A-t..." Ach ano, v^Ajem se n^Aim zaleskne slza v oku pTMi vzpom^A-nce na neodolatel^Aho OldTMicha Nov^Aho a jeho nezapomenutel^A½ stejnojmenn^A½ film. Kristi^Ainovo jm^Ano je ^ATM^Aeck^Aho p^A-vodu a znamen^A kTMes^Aan, neboli pokTMt^An^A½. Je t^A¾ spojeno s autorem latinsk^Aho svatov^Aclavsk^Aho legendy z des^Ait^Aho stolet^A-. Jeho p^A-vodn^A- jm^Ano zn^Alo Strachkvas a byl prv^A-m pTMemyslovcem, kter^A½ se dal na dr^Aihu duchovn^A-. Stal se ^ATM^Aeholn^A-kem a p^A-sobil v ^Aezn^A~, kde tak^A sepsal sv^A nejv^At^A- d^A-lo - ^A½ivot a umu^Aen^A- Svat^Aho V^Aclava a jeho b^Aby Svat^A Ludmily. Mimochodem on s^Aim se narodil v den smrti svat^Aho V^Aclava - tedy 28. z^AÄ;Ä; - a tento den je u n^Ais t^A¾ st^Atn^A-m sv^Atkem. Tak^A¾e se vlastn^A ^ATM^Aeholn^A-k Kristi^Ain - Strachkvas stal na^A-m prv^A-m dolo^Aen^A½m kronik^AÄ;Ä;em. Toto jm^Ano je ve sv^At^A velmi obl^A-beno. Jmenovalo se tak i n^Akolik d^Ainsk^A½ch kr^AÄ;Ä; - ale tak^A HANS CHRISTIAN ANDERSEN, krom n^Aj bychom jmenovali napTM. mal^A-Ä;me Christiana Schroedra, d^Aje b^Asn^A-ka Christiana Morgensterna - a matematikov^A Christiana Dopplera ^A zn^Ajm^Aho rakousk^Aho matematika a fyzika.

OldTMi^Aika (6. 8.) nebo

tak^A Ulrika. Ob^A jm^Ana jsou ^A¾ensk^A½mi prot^AÄ;Ä;ky mu^A¾sk^Aho jm^Ana OldTMich, kter^A

vzniklo ze staroněmeckého Uodalřich - tedy bohatě panovník. Patronkou tohoto jména se stala velice zbožná Oldřicha Nischová, která se narodila 18. září 1882 v německém Mittelbiberachu. Ve svých dvaadvaceti letech vstoupila do řádu Milosrdných sester Svatého křesťanstva. Tvrdí příběhy a odřichová - ji posílá ze umělosti, takže v r. 1913 zemřela na tuberkulózu. V roce 1987 ji papež prohlásil za blahoslavenou. Oldřich u nás už moc není - jen asi čtyři a pět tisíc... ale rozhodně jim patříme věčně nejlepší - k svátku, hodně jíťšť - a lřisky.

Lada (7. 8.) má jméno velice starobylé. Ve starých slovanských jazycích znamenalo Lad - pořidek, táž dĚvku, nebo pannu, ale také manželku. Dokonce se toto slovo vyskytovalo v chaldejštině a iřijštině a opřt znamenalo paně-, manželka. Dalř - vřznamy tohoto jména jsou podobné "v pohanském břjlově - se tak jmenovala bohyně řřisy, lřisky a manželství-, Lada byla táž družka Perunova. Lada se táž jmenovala naěje milovaná princezna se zlatou hvězdou na ěele... hlavně - pĚdstavitelka v jedně z našich nejblběňch pohřdek. Lad je u nás - bohuěel - velmi málo. Snad toto hezké jméno zas jednou pĚjde do mřdy, jeden nikdy nevě-, ale byla by řkoda, kdybychom o naěje Lady pĚmřili. Mezi ty známě patř - ěeskě cyklistka Lada Kozlřkově.

Sobřslav (8. 8.) má starobylé jméno slovanského

přvodu, která břvalo velmi oblěbeno jř za pĚmyslovce, znamenalo "v sobř slřvu" - je to tedy ělověk, nesouč - dĚvřu v sebe, ve svou slřvu. Jmenovali se tak např. dva naěji vřznamně - panovníci - Sobřslav I. a Sobřslav II. Zvlřř ten prvň - se proslavil tĚm, ěe po vyhrně bitvě u Chlumce, kde porazil německou armřdu vedenou řřmškřm řřlem Lotharem, se zachoval velice uřlechtilě. Lothara nepopravil, jak bylo zvykem, ale pĚijal od nřj v ěno ěechy (o coř mu vlastně přvodně řlo) a Lothara velkomyslně propustil. Ten se pak - máje celou udřlost v pamřti - ěechřm a ěechřm dĚsledně vyhřbal. Sobřslavě uř u nás takě moc není. Za věchny bych jmenovala ěeského herce s řřsnřm hlasem Sobřslava Sejka. Jinak Sobřslav se táž jmenuje moc hezkě mřsteřko v ěechřch. Takěe Sobřslavově, majěce slřvu jřř v sobř, mřjte v sobř i radost "zvlřřř" pak pĚmři oslavřch vaějeho svřtku. PĚmřch